

05. oktober

UKA2018/15

Naalakkersuisut formandens åbningstale ved Inatsisartut samlingens efterårsmøde.

(Formanden for Naalakkersuisut)

Vi skal hermed på vegne af Siumut fremkomme med følgende bemærkninger til Formanden for Naalakkersuisuts tale.

Indledningsvis vil jeg først sige noget på vegne af Siumut.

Vi vil gerne fra Siumut takke dig, fordi du ikke er løbet fra dit ansvar i dit politiske arbejde, men tværtimod fortsat gør dig umage for målrettet at lade arbejde fortsætte således, at samfundet og dets befolkning fortsat kan udvikle sig.

En ny landsstyrekoalition er dannet og selvom det er på basis af en mindretalsregering, så er skridtet taget endnu en gang, så vi nu kan sikre os, at kunne gå den sikre vej fremad og tage de første nødvendige store skridt henimod det mål, som nu vil komme i sigte ret forude.

Dermed nåede vi også det mål som alle partier ønskede, nemlig, at vi ikke længere behøves at gå til valg i utide. Og det er netop den kontekst som vi fra Siumut, Atassut og Nunatta Qitornai ønsker, for ikke at nævne Demokraternes kurs, der er også sat ud fra de samme store ønsker om, at ville være sammen om i fællesskab at tage skridtet til at skrive under på en fremtid der forpligter; vi vil samarbejde om alt det som landet og dets samfund kan få glæde af og opnå som mål.

Da vi i onsdags åbnede Inatsisartut mødet så må vi konstatere, at de partier der danner oppositionen fremlagde nogle udtalelser, som var vigtige for dem; at de gerne vil samarbejde hilser vi med stor glæde, ligesom oppositionens ønske om, at en god adfærd og opførsel skal være grundlaget for det politiske arbejde - jamen det er jo netop en af vores vigtigste værdier der pludselig er i spil, idet vi hele tiden fra Siumut også har ønsket at medvirke til god ro og orden.

Talens overskrift er meget indholdsrig, (Det er på tide at komme videre) og vi mærker nu fra Siumut, at ønsket om at tage det næste skridt og komme videre, som vi selv går så meget op i nu, kan vi mærke vil kunne gå i opfyldelse og blive en realitet, og det gør kun at vi glæder os endnu mere til samarbejdet.

Da det blev nævnt i talen at Vort Lands positive økonomiske udvikling i de seneste år har været i en gunstig udvikling, så kan vi kun fra Siumut ud fra det vi selv kan se bevidne, at indtjeningen øges, ikke mindst er indtægterne fra fiskeriet grundlaget for det positive opsving, som økonomien er ude for og den øgede eksport er udtryk for, at vores udenrigshandel er i stigning og vi vil fra Siumut blive ved at samarbejde herom, samtidig må vi sige at fiskeriets fremgang også kan skyldes, at vort lands fiskeri ikke mere er udsat for produktionsstop og de fleste steder kører mere kontinuerligt, hvilket er medvirkende faktorer til en positiv økonomisk vækst. Det medfører så igen at antallet af arbejdsløse er faldende og den udvikling vil vi fra Siumut arbejde videre med, fordi de frø der nu er plantet og begynder at spire, vil danne grobund for at give flere kræfter i fremtiden og samtidig vil det skabe en øget velfærd og skabe mere lighed, som så igen ud fra de politiske mål skaber flere kræfter til at realisere bedre muligheder for alle.

De næste par års balance imellem indtægter og udgifter er det nødvendigt, at få sat som mål og det vil vi gerne loyalt medvirke til for at det kan gavne arbejdet for at få skabt den tryghed, som vort land har brug for og som vi må skabe i en samarbejdsånd.

Da skattereformen blev fremlagt for Inatsisartut har vi glædet os til, at det samlede arbejde via reformen kan se dagens lys og vi vil gøre alt for at samarbejde herom, også fordi vi nu som aldrig før har brug for en samlet skattereform.

Vores vision om igen at få sat skub i vores infrastrukturelle udvikling; vores anlæg af lufthavne er absolut Siumuts mærkesag og derfor skal der udvikles og udbygges med en lufthavn i Ilulissat på 2200 meter og en i Nuuk på 2200 meter, hvilket giver os mulighed for sammen med udefrakommende investorer, at realisere dette hvorfor det er nødvendigt, at Inatsisartut bemyndiger Naalakkersuisut med en fuldmagt til, at få investeringerne på plads en gang for alle hvilket vi fra Siumut vil medvirke til og med den håndrækning som den danske stat nu har givet med deres finansiering af lufthavnene gør det så, at realiseringen af denne reform nu er kommet meget nærmere.

Derfor glæder vi os da også til, at få fuldført det arbejde som den danske statsminister og formanden for Naalakkersuisut har underskrevet.

Siumut ser denne nye mulighed som et skridt på vejen til, at få bygget vore lufthavne, så vi kan få banet vejen for, at vi skal realisere vore mål.

I den situation vi så står i banker USA på døren og er interesserede i at anlægge lufthavne. Fra Siumut ønsker vi, at der tages godt imod amerikanernes interesse og ønsker at der skal foretages seriøse vurderinger heraf.

Her hvor vi så står midt på skillevejen og skuer fremad - mod et land i selvstændighed - må vort arbejde indrette sig derefter og det er vigtigt at vi ikke bare lukker alle muligheder ude med det samme, derfor kræver vi fra Siumut, at vi skal tage henvendelsen alvorligt og seriøst vurdere alle fordele og ulemper og derudfra få diskuteret grundlaget godt igennem.

Infrastrukturen der skal ligge til grund for at luftrafikken udvikles og den arbejder vi seriøst med og det er årsagen til, at der skal bygges lufthavn i Qaqortoq på 1500m, ligesom de byer der i dag ikke er omfattet af muligheden for anlæg, skal der også planlægges anlæg af lufthavne til fastvingede fly i disse byer, idet det er Siumuts mål at realisere dette således, at der kommer kød på en sådan beslutning. Når først en sag er besluttet så den skal omsættes i handling og udføres ud fra de forudsætninger vi nu engang har besluttet og vi vil benytte anledningen til at melde, at vi indtil disse anlæg står færdige, vil lade samarbejdet fortsætte indtil det lykkes.

En af de reformer der står foran os er socialreformen, som vi fra Siumut vil deltage i, idet vi ikke skal være i tvivl om, at når vi ser et øjeblik på udviklingen herhjemme, så har landet som sådan og samfundets udvikling aldrig haft mere brug for os end nu.

Ledighedstallene er godt nok høje endnu, men samtidig må vi se i øjnene, at det er blevet et uomtvisteligt faktum, at virksomhederne samtidig oplever mangel på arbejdskraft og, at det går udover virksomheder der eller kunne have givet gode resultater og her må vi så justere de sociale ydelser, så de ikke bliver en hindring for samfundets eksistens. Men det skal ikke stå alene og arbejderne og virksomhederne skal være selvforsynende og være indbydende arbejdspladser hvilket vi vil medvirke til i et samarbejde.

En af visionerne for fremtiden er, at der i 2020 skal indføres arbejdsmarkedsfradrag og Siumut vil deltage i dette arbejde for, at sikre, at arbejdet dermed fuldføres.

Man skal endvidere lægge mærke til, at man kom ind på at antallet af ledige er faldet og vi vil fra Siumut gerne medvirke til, at antallet af ledige bliver ved at falde, for det er da et flot resultat når antallet af ledige falder med mere end 1000, flot gået, for det er jo sådanne succeser der giver fornyede kræfter til at fortsætte det politiske arbejde, fordi det er vores vision, at der skal være brug for enhver i samfundet og nu viser tallene så, at vi ikke kun har snakket men handlet, de lediges antal er mærkbart faldende og det får den konsekvens, at vores økonomi er blevet bedre. Der er dog al mulig grund til, at vi i endnu større grad end i dag må samarbejde for at få etableret varige arbejdspladser.

Uddannelse.

I disse år har vi et stort behov for kvalificeret arbejdskraft. Men inden vi kommer ind på det, så vil fra Siumut udtrykke hvor vigtigt det er lige at huske, at der ude i samfundet er masser af borgere der er blevet færdige med en uddannelse og hvor rigtig mange arbejder derude hver eneste dag med største loyalitet overfor samfundet. De mennesker er vi stolte af og de er rollemodeller som vi har brug for og som vi fra Siumut takker for deres indsats og vi vil altid støtte dem i at passe deres arbejde.

Det land som vi styrer har allerede et indbygget mål om Selvstændighed, derfor skal vi til stadighed arbejde henimod, at opnå den højst mulige standard og udvikling indenfor uddannelsesområdet.

Ud fra de mange krav og behov der forefindes, skal vi stramme op og altid justere hvilket vi må gøre plads til og det er et af Siumuts største mål at dette lykkes, for det har fra tidernes morgen været vores vigtigste vision og målsætning og det vil det blive ved med at være i det fortsatte arbejde, som vi vil være med til at skabe.

I talen kommer man jo ind på, at mere end halvdelen af de unge i alderen fra 16 til 18 år ikke kommer videre i uddannelsessystemet og vi må i den forbindelse nøje få efterset, om der på det lovgivningsmæssige plan skal tilpasses vore krav og pligter for, at sikre os at så mange som muligt får en uddannelsesmæssig platform så samfundets selvforsyning i højere grad kan sikres og vi vil fra Siumut deltage heri med alle vore kræfter.

Nu ser alt jo ikke bare sort ud - antallet af færdigtuddannede i tal er for stigende - og vi er forpligtet til at gøre god brug af vore færdigtuddannede og sikre dem arbejde; vi har brug for, at de hjemmehørende har et arbejde herhjemme.

Da man kom ind på at erhvervsgrundlaget trænger til at moderniseres blev vi glade, idet de selvstyrejede selskaber som vi har ude på kysten og som vi ikke på nogen måde kan undvære ude på kysten, de skal ikke opfattes som noget der bare er der og som ikke kan udvikles og vi vil derfor medvirke til, at Selvstyret får fjernet de forhindringer der forefindes derude på bostederne og som hindrer en positiv udvikling og vi skal her ikke bare vente på det offentlige - det private arbejdsmarked kan også medvirke til udvikling - og når vi når dertil, så vil man derude i forhold til i dag opleve at få styrket de lokale forhold.

Et af de erhvervsområder der skal udbygges og hvor vi vil kunne tjene mange penge er, at få kontinuerligt øget turismen, derfor er de udmeldinger vi har været inde på indlysende netop, at vi ikke kommer udenom en udvikling af lufthavnene som nu er ved at realiseres, for når først vi har sikret os dette sker, så vil økonomien mærkbart blive forbedret hvilket vil kunne mærkes for alvor ude i kommunerne og i turismeselskaberne og turismeudøverne og det bakker vi virkelig op om i Siumut, og når vi får sikret en udvikling af overnatningsfaciliteterne, så kan vi allerede i dag se at det vil få en positiv effekt og vi vil derfor sætte alle kræfter ind på at få realiseret disse områder.

På det lovgivningsmæssige og praktisk anvendelige plan er det således nødvendigt, at få sikret en bedre økonomi der har udgangspunkt i turismen og samtidig tilpasse og modernisere erhvervet hvilket vi fra Siumut vil deltage i.

Når vi nu er i gang med forbedring af vores økonomi og vel vidende, at det lovgivningsmæssigt skal være afklaret, så er en af de vigtigste ting minedriften, som vi bør få startet op herhjemme og vi vil fra Siumut opfordre Naalakkersuisut til, at få afsøgt nye og alternative indtægtskilder som kan medvirke til en mere tryk fremtid.

Vi kan mærke, at der er en spirende interesse i befolkningen overfor mineindustrien hvilket vi fra Siumut hilser velkomment og det kræver, at vi må bane vejen herfor og får fjernet de eventuelle forhindringer der måtte være.

Fiskeriet der indtil i dag stadig står som landets bærende søjle skal til stadighed sikres som det vigtigste erhverv.

Målet er at fiskeriet forsåvidt det angår fiskerne og kvoterne så vidt det er muligt skal komme hele samfundet til gode, derfor finder Siumut det vigtigt, at udarbejdelsen af fiskeriloven ikke modarbejder samfundet som sådan.

Vi skal øge værdien af vore ressourcer, så vi sikrer Vort Land de bedst mulige økonomiske fundament hvilket sker ved at øge indtjeningen og det vil vi fra Siumut kræve, at Naalakkersuisut til enhver tid skal arbejde henimod og vi vil også samarbejde herom.

Vi hilser fremlæggelsen af det udenrigspolitiske område velkommen og vore levende ressourcer som kan eksporteres ud til de internationale forbrugere og ikke at forglemme vore råstoffer i undergrunden, som der også er hårdt brug for ude i den store verden.

Siumut har hele tiden ment, at hvis vi skal sikre os udenlandsk kapital så er reklame og markedsføring et must som har utrolig stor betydning, fordi vores utroligt smukke natur som ikke findes magen til noget sted i verden ikke sælger sig selv, hvis ikke de mest moderne markedsføringsmetoder tages i brug, vi opfordrer derfor Naalakkersuisut til at sørge for, at markedsføringen af vort lands smukke natur fortsætter.

Naturen og miljøet.

Det er vores allesammens ansvar som samfund at tage ansvaret for og passe på naturen og medvirke til, at der bliver mindre forurening. Omkring håndtering af affald og renovation er kommunernes og selvstyrets samlede visioner om, at forbedre forholdene noget vi hilser velkomment fra Siumut og som vi vil samarbejde om. Vores forbrug og dermed håndtering er ikke den bedste i dag og det forbrug vi har forpligter os derfor til, at give de kommende generationer og forbrugere en arv, som skal være den bedst mulige af den simple grund, at vores håndtering af området i dag får stor betydning afhængig af hvad vi gør og vælger samtidig med, at vi er rollemodeller for vore efterkommere.

Udviklingen af energiforsyningen.

Vore status her er ganske god og dette til trods, så skal det ikke forhindre os i, at der stadig ligger et udviklingspotentiale frem imod år 2030 og det vil vi deltage i og samarbejde om.

Boligområdet

Du har fremlagt store sager her i dette efterår og vi vil fra Siumut hilse velkommen, at man vil gøre det lettere at opføre egne selvbyggerhuse sammen med andre, fordi de mindre steder vil få stor glæde heraf, ikke mindst de mange familier og de unge vil få glæde heraf og derigennem vil vi skabe bedre og mere optimale boligforhold.

Endvidere er der spørgsmålet om hvorvidt kommunerne delvist skal overtage ansvaret for nogle af boligerne og hvis det er tilfældet, så skal der følge nogle ting med som kommunerne har brug for i den forbindelse, hvorfor vi vil kræve at man nøje vurderer dette.

Vi glæder os endvidere til, at der skal styr på forholdene for lejere og hvilken udformning denne får og vi vil derfor kunne gøre god brug af den erfaring vi har opbygget i det videre samarbejde.

Sundhed.

Vort sundhedsvæsens status skal til stadighed vurderes således, at man sikrer sig, at det økonomiske behov løbende justeres i relation til det faktiske behov.

Dog skal man til enhver tid sikre sig, at økonomien virkelig anvendes til sit formål til fremme af borgenes sundhed og mulighed for at frekventere sundhedsvæsenet.

Vi vil derfor kræve, at der på længere sigt skal indgås aftaler om, at der banes vej for, at vi alle og vore efterkommere bliver sundere, hvilket også kan ske ved at udvikle idrætten endnu mere end i dag.

Selvfølgelig kommer vi heller ikke udenom det profylaktiske arbejde som der i dag gøres meget ud af og som hjælper, og at kommunerne og de frivillige organisationer altid skal støttes hvilket er vigtigt men også nødvendigt.

Kommunerne

I forbindelse med etableringen af storkommunerne var nogle af de affødte konsekvenser og mål hovedsageligt, at storkommunerne skulle have overdraget ansvarsområder i en decentraliseringsproces. Kommunerne er tættest på borgerne i deres daglige opgaveløsning og servicering og de har derfor en utrolig vigtig funktion som udgangspunkt og uddelegeringen af

sagsområder ønsker vi derfor til stadighed skal vurderes i en dialog omkring de områder der skal udflyttes og, at man må sikre sig at den nødvendige økonomi hertil skal følge med.

Til slut

Den venlige og respektfulde stemning som opstod under åbningen af Inatsisartut fra alle partier, den tager vi godt imod i Siumut.

Også vi værdsætter en god tone og opførsel i det daglige arbejde for samfundet og landet og lad denne positive stemning sprede sig udover det ganske land, så også folket oplever ærlighed, god opførsel, respekt i den daglige drift af landet.

Karl-Kristian Kruse, Siumut